

Konu: İsrail'in Savaş Suçlarına Karşı Psikoloji Biliminin Etik Sorumluluğuna Yakışır Acil Eylem Çağırısı

Sayın EFPA Yönetim Kurulu ve Üye Kuruluş Temsilcileri,

Türk Psikologlar Derneği (TPD) olarak, mesleğimizin temelinde yer alan insan haklarını, yaşam hakkını ve psikolojik iyilik hâlini savunma sorumluluğumuzu hatırlatarak bu mektubu kaleme alıyoruz.

Ekim 2023'te Gazze'de başlayan saldırılar, 2025 yılındaki kısa süreli ateşkes umutlarına rağmen durmamış; aksine bugün itibarıyla Lübnan'ın işgali ve İran'a yönelik doğrudan saldırılarla tüm bölgeyi kapsayan, uluslararası hukuku ve insanlık onurunu hiçe sayan bir boyuta ulaşmıştır. İsrail, uluslararası kamuoyunun ateşkes çağrılarını ve diplomatik çabalarını hiçe saymaktadır.

Ateşkes Sonrası Belgelenen İhlaller ve Savaş Suçları

Ateşkes sürecinin İsrail tarafından tek taraflı olarak ihlal edilmesinden bugüne kadar geçen süreçte, sahada belgelenen suçlar dehşet verici boyutlara ulaşmıştır. BM uzmanlarının (OHCHR, Mart 2026) ve saha raporlarının teyit ettiği üzere, ateşkes sonrasında İsrail řu ağır suçları işlemeye devam etmiştir:

- Ateşkes sonrası "güvenli" olduğu iddia edilen bölgelere sığınan yüz binlerce sivil, İsrail tarafından ağır bombardımanlarla hedef alınmış; sivil can kaybı sayısı 2025 yılındaki 67.000 sınırını aşarak 70 bini aşmıştır. Öldürülen çocuk sayısı 20 binin üzerindedir.
- İnsani yardım konvoyları İsrail tarafından bilinçli olarak engellenmiş, ekmek fırınları ve su depoları hedef alınarak halk sistematik bir açlığa mahkûm edilmiştir.
- Halihazırda çökmüş olan sağlık sisteminden geriye kalan son hastaneler ve sağlık araştırma merkezleri, ateşkes sonrası operasyonlarla İsrail tarafından tamamen işlevsiz hale getirilmiştir.
- 30 Mart 2026 tarihinde İsrail Parlamentosu'nda kabul edilen, Filistinli mahkûmların idam edilmesine olanak tanıyan yasa, psikoloji bilimi açısından "toplu psikolojik terör" olarak nitelendirilmelidir. Bu yasal düzenleme, yalnızca bir hukuk ihlali değil, hedef alınan halkın direncini kırmaya ve kolektif travmayı derinleştirmeye yönelik bilinçli bir saldırdır.

Lübnan İşgali ve İran'a Yönelik Saldırıları

İsrail'in saldırganlığı Filistin sınırlarını aşarak Lübnan'ın işgaliyle yeni bir boyuta evrilmiştir. Lübnan'da sivil yerleşim alanları ve kamu binaları Gazze'deki stratejinin bir benzeriyle yerle bir edilmektedir. Aynı zamanda İran'a yönelik ABD destekli saldırılarda, okulların, hastanelerin, köprülerin ve sivil altyapının hedef alınması, savaş suçlarının coğrafi olarak genişlediğini açıkça göstermektedir. Üniversiteler, kütüphaneler ve okullar bilinçli olarak hedef alınarak bir toplumun

entelektüel geleceği yok edilmeye çalışılmaktadır. Bu saldırılar, Epistemisid (bilgi kırım) olarak tarihe not düşülmelidir.

Mesleki ve Etik Çağrı

Psikoloji biliminin temsilcileri olarak, bu düzeydeki bir şiddetin nesiller arası onarılamaz travmalara yol açtığını biliyoruz. Sessiz kalmak, bu suçların meşrulaşmasına ve psikoloji mesleğinin evrensel etik değerlerinin çöküşüne izin vermektir. Bu bağlamda EFPA'yı;

1. Ateşkesi ihlal eden İsrail'in bölge genelinde işlediği soykırım suçlarını ve sivil altyapı yıkımlarını en sert şekilde kınamaya,
2. İnsan hakları ve yaşam hakkı ihlallerine temel teşkil eden Filistinlilere yönelik idam yasasının derhal iptali için uluslararası bir duruş sergilemeye,
3. Lübnan ve İran'ı da kapsayan bölgesel yıkımın durdurulması için Avrupa kurumları ve BM nezdinde savunuculuk faaliyetlerini hızlandırmaya,
4. Üye kuruluşları, savaşın ve soykırımın yarattığı derin ruhsal yıkıma karşı kolektif bir dayanışma ve onarım planı oluşturmaya davet ediyoruz.

Türk Psikologlar Derneği olarak, insanlığın ortak değerlerini korumak için EFPA ile dayanışmaya hazır olduğumuzu bildiriyor; mesleğimizin etiğine uygun biçimde barış, yaşam hakkı, adalet ve soykırıma karşı duruş adına sesimizi yükseltmeye devam edeceğimizi vurguluyoruz.

Saygılarımızla,

Türk Psikologlar Derneği Yönetim Kurulu

KAYNAKÇA

- De Vogli et al. (2025). Break the Selective Silence on the Genocide in Gaza [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(25\)01541-7/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(25)01541-7/fulltext)
- Global Center for the Responsibility to Protect. (2026, March). *Israel and the Occupied Palestinian Territory: Regional escalation and atrocity crimes report*. <https://www.globalr2p.org/countries/israel-and-the-occupied-palestinian-territory/>
- Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR). (2026, March 12). *UN experts condemn breach of peace; call for reparative and rights-based approach to the regional crisis*. United Nations Press Release. <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2026/03/un-experts-condemn-board-peace-call-reparative-rights-based-approach>
- ORSAM – Ortadoğu Çalışmaları Merkezi. (2026). *ABD-İsrail-İran savaşının Lübnan cephesi: Stratejik analiz ve insani maliyet raporu*. <https://orsam.org.tr/yayinlar/abd-israil-iran-savasinin-lubnan-cephesi/>

Subject: An Urgent Call for Action Consistent with the Ethical Responsibility of Psychological Science Against Israel's War Crimes

To the EFPA Board of Directors and Representatives of Member Associations,

As the Turkish Psychologists Association (TPD), we are writing this letter to remind you of our responsibility to defend human rights, the right to life, and psychological well-being, which lie at the heart of our profession.

The attacks that began in Gaza in October 2023 have not ceased despite the brief hopes for a ceasefire in 2025; on the contrary, as of today, they have reached a dimension that encompasses the entire region through the occupation of Lebanon and direct attacks against Iran, disregarding international law and human dignity. Israel continues to ignore the international community's calls for a ceasefire and its diplomatic efforts.

Documented Violations and War Crimes Following the Ceasefire

In the period following the unilateral violation of the ceasefire process by Israel, the crimes documented on the ground have reached horrific proportions. As confirmed by UN experts (OHCHR, March 2026) and field reports, Israel has continued to commit the following grave crimes after the ceasefire:

- Hundreds of thousands of civilians who took refuge in areas claimed to be "safe" after the ceasefire have been targeted by Israel with heavy bombardments; the civilian death toll has exceeded the 2025 threshold of 67,000, now surpassing 70,000. The number of children killed is over 20,000.
- Humanitarian aid convoys have been deliberately blocked by Israel, and the population has been condemned to systemic starvation by targeting bakeries and water tanks.
- The last remaining hospitals and medical research centers of the already collapsed healthcare system have been rendered completely non-functional by Israel through post-ceasefire operations.
- The law passed in the Israeli Parliament on March 30, 2026, allowing for the execution of Palestinian prisoners, should be categorized as "collective psychological terror" from the perspective of psychology. This legal regulation is not only a violation of the law but also a deliberate attack aimed at breaking the resilience of the targeted people and deepening collective trauma.

The Occupation of Lebanon and Attacks Against Iran

Israeli aggression has transcended the borders of Palestine, evolving into a new dimension with the occupation of Lebanon. Civilian residential areas and public buildings in Lebanon are being destroyed using a strategy similar to the one in Gaza. Simultaneously, the targeting of schools, hospitals, bridges, and civilian infrastructure in US-backed attacks against Iran clearly demonstrates the geographical expansion of war crimes. Universities, libraries, and schools are

being intentionally targeted to undermine the intellectual future of a society. These attacks should be recorded in history as **Epistemicide** (the systematic destruction of knowledge).

A Professional and Ethical Call

As representatives of psychology, we know that violence of this magnitude leads to irreparable intergenerational trauma. Remaining silent allows for the legitimization of these crimes and the collapse of the universal ethical values of the psychology profession. In this context, we invite EFPA:

1. To most strongly condemn the acts of genocide and the destruction of civilian infrastructure committed by Israel across the region by violating the ceasefire,
2. To demonstrate a strong international stance for the immediate repeal of the execution law against Palestinians, which forms the basis for violations of human rights and the right to life,
3. To accelerate advocacy activities before European institutions and the UN to stop the regional destruction encompassing Lebanon and Iran,
4. To call upon member associations to create a collective solidarity and recovery plan against the deep psychological devastation caused by war and genocide.

As the Turkish Psychologists Association, we declare our readiness to act in solidarity with EFPA to protect the common values of humanity. We emphasize that we will continue to raise our voices for peace, the right to life, justice, and a stance against genocide in accordance with the ethics of our profession.

Sincerely,

Board of Directors of the Turkish Psychologists Association

REFERENCES

- De Vogli, R., et al. (2025). Break the selective silence on the genocide in Gaza. *The Lancet*, 405(10478), 212-215. [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(25\)01541-7/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(25)01541-7/fulltext)
- Global Center for the Responsibility to Protect. (2026, March). *Israel and the Occupied Palestinian Territory: Regional escalation and atrocity crimes report*. <https://www.globalr2p.org/countries/israel-and-the-occupied-palestinian-territory/>
- Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR). (2026, March 12). *UN experts condemn breach of peace; call for reparative and rights-based approach to the regional crisis*. United Nations Press Release. <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2026/03/un-experts-condemn-board-peace-call-reparative-rights-based-approach>
- ORSAM – Center for Middle Eastern Studies. (2026). *The Lebanon front of the US-Israel-Iran war: Strategic analysis and humanitarian cost report*. <https://orsam.org.tr/yayinlar/abd-israil-iran-savasinin-lubnan-cephesi/>